

A True Hero---King Chulalongkorn of Siam's visit to Singapore and Java in 1871

Abstract

The reign of King Chulalongkorn (King Rama V) has been one of the most important periods in the history of the Kingdom of Siam. Historians have made it the turning point towards "modernization", "civilization" and "westernization", terms that will never have a stable definition and yet can be used to summarize the period of 1868- 1910. Historians have studied this period extensively, but there is as little a chance that history will ever be exhausted as there is a chance that Chulalongkorn's reign will be exhausted. Aspects of state administration, education, law and justice, public health, diplomacy, economy, and warfare have been investigated and described, usually with a focus on the activities and thoughts that were developed by the Bangkok-based elite and their leader, the King.

Various explanations have been brought up to account for Siam's "modernization". One of them has centered on the journeys King Chulalongkorn made to numerous lands in the South and to Europe. Two journeys in particular have been discussed: his trips to Europe in 1897 and 1907 which are usually described as the climax of the elite's drive towards civilization. Europe was regarded as the center of the civilization the king and his allies were striving for. Moreover, in an attempt to solve caused by European powers, the king visited the centers of these powers and negotiated with their leaders. Above all, the Siamese elite was in search of balance of power in the region while trying to keep its state standing on its own feet.

Of these two journeys to Europe the documentation in Siamese as well as in European languages is stunning in terms of quantity and quality, and this may be one of the reasons that these two journeys have been so well explored. In comparison, contemporary documents of King Chulalongkorn's visits to Singapore and Java (in early 1871) and to India and other British colonies (in late 1871 and early 1872) are much fewer, and so are the documents of the early period of the king's reign, i.e., between his first coronation in 1868 and his second coronation in 1873. As a result, the early period has been given little attention.

Every process has thier beginning – and a careful study of each beginning may shed a bright light on subsequent developments. This holds for the "modernization" of Siam as well. The notions of "civilization" and "modernization" were first explored in the final years of King Mongkut's (Rama IV) reign and then emulated during the first years after King Chulalongkorn's ascension to the throne – to come to full bloom in the later years of his reign. The drive towards "civilization" was not

inspired by internal, Siamese considerations of power and authority alone; the contacts with representatives of European ways of life – merchants, envoys, missionaries, politicians, administrators - were as important for energizing this drive.

King Mongkut already had intensive contacts with Europeans. He studied their written work and publications and had a number of meetings with them in his Bangkok court. King Chulalongkorn did the same and even more: he left the court and visited the Europeans in their own courts. He went to Singapore, Batavia, Samarang, Penang and Calcutta, and later to Europe. His first visits during his formative years were inspired by King Mongkut's long-time ally, the Regent, and they helped him to formulate his ideas and feelings about the meanings of "civilization" and its implications for the Kingdom of Siam.

King Chulalongkorn's visit to Singapore and Java was an important one, and this book tries to describe it. It is meant to be a first step in the re-evaluation of the king's formative years, crucial for a better understanding of the later years of his reign. Contemporary documents may be relatively rare, and, Siamese sources, in particular, are few in number. Nevertheless, they suffice to create a balanced picture of his adventures and experiences in the centers of "civilization". The available texts are of a varied quality; they consist of official letters, newspapers, personal letters as well as poems, written in various languages: Siamese, English, Dutch and Malay. Together they make the king and his hosts very visible, as visible as the king and his authorities wanted to be – and visibility was the main aim of his journey to the South. After all, the king made his trip not only to see "civilization" in operation, but also to make the British and the Dutch aware that Siam itself was a strong nation and that it wanted to participate in the political and diplomatic games in the Malay world and beyond. And if there were a conflict between various groups in the Bangkok court as historians want us to believe, that conflict did not yet exist in the early years of Chulalongkorn's rule when unity and cooperation were the basis of Siamese political life. Bangkok was united in the effort to make the Kingdom of Siam visible as an independent state that deserved respect .

In the creation of this picture of King Rama V's visit to the South, non-Siamese sources have a very loud voice, if only because there are quite a lot of them. They offer descriptions of the king from various perspectives – and this very variety gives the pictures of his adventures an intriguing depth: the king is not only a glorious and distant *deva-racha* but also a curious and charming human being who plays a role in Siamese affairs as well as in British and Dutch conversations. He was, so to speak, an infallible hero and a catalyst of friendships and animosities at once. The British and the Dutch treated the King of Siam with respect, and, in unfamiliar ways, he made them more aware of their shortcomings and their glory.

The variety of sources gives the pictures of the royal journey an intriguing depth but also a puzzling depth. The texts about His Majesty's visit are written in different genres – reports,

newspaper articles, diaries, letters - and in different languages – Dutch, English, Siamese and Malay; they should make us realize once more that historical events can be described and read in different ways and that many voices have been lost. It should also remind us, once again, of the fact that history is a bumpy affair, and so is writing about it.

Writing history involves taking many roads at once on an infinite visit, and even in the description of a relatively short and simple event such as a royal visit, no effort should be made to smooth out the divergences and pretend to have a comprehensive understanding of it by using a single language in a standardized form like so many historians do. Also in writing and reading about events and adventures of royal persons, one should try to retain the depths, differences and misunderstandings they evoked in reality. To retain these effects, many of the texts related to King Chulalongkorn's visit to the South are presented in their original forms in different languages and not all of them have been translated in the footnotes.

Note on the transliteration of Thai words :

In all scholarly works where Thai words are transposed in Roman script, the author is presented with various choices. There are numerous methods, some indicating tones, others not, some showing differences in vowel length-others refraining from doing that. There are differing solutions for showing aspiration of consonants.

In general I use a system of transliterating Thai that may be described as a simplified form of the Library of Congress way of doing so. Exceptions are standardized geographical names and works that are commonly known in a variant spelling such as Chulalongkorn or baht.

บทคัดย่อ

รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) นับได้ว่าเป็นช่วงสมัยที่เป็นที่นิยมมากที่สุดสมัยหนึ่งในการศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์ไทย โดยเฉพาะในประเด็นเรื่อง “ความทันสมัย” (modernization), ความศิวิไลซ์ (civilization) และ ความเป็นตะวันตก (westernization) ระบบความคิด (concept) ดังกล่าวนี้ได้กินระยะเวลานับตั้งแต่การเสด็จขึ้นครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี 1868 จนกระทั่งถึงปี 1910 ที่พระองค์เสด็จสวรรคต ในการศึกษาเกี่ยวกับช่วงสมัยนี้ มีการให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่มุมมองที่เกี่ยวกับการปฏิรูปทางการปกครอง การบริหารจัดการท้องถิ่น การเศรษฐกิจ การศาลและกระบวนการยุติธรรม การนโยบายกับต่างประเทศ หรือการปฏิรูปกองทัพให้ทันสมัยในระเบียบวิธีแบบอารยะที่มีชาติตะวันตกเป็นผู้นำ โดยเนื้อหาของกิจกรรมของระบบความคิดดังกล่าวมุ่งไปที่กลุ่มชนชั้นนำสยามซึ่งอยู่ภายใต้การนำของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

มิติที่น่าสนใจหนึ่งในการนำไปสู่คำอธิบายหลักของการปรับเปลี่ยนประเทศให้ก้าวสู่ยุคทันสมัยนิยมตามชนบทตะวันตกนั้นคือ มิติของการเสด็จประพาสซึ่งปรากฏเป็นหลักฐานว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสหลายครั้งหลายคราทั้งภายในพระราชอาณาจักร และต่างประเทศ ในจำนวนของการเสด็จประพาสดังกล่าว เป็นที่ประจักษ์ว่า การเสด็จประพาสยุโรปทั้งสองครั้งสองครา ในปี 1897 และปี 1907 ได้รับความนิยมในการพาดพิงถึงในฐานะที่เป็นหัวใจของพัฒนาการก้าวสู่ความเป็นอารยประเทศ นอกจากนั้นแล้วการเสด็จประพาสยุโรปดังกล่าวยังมีความสำคัญในการอธิบายถึงความพยายามในการสร้างการยอมรับและการสร้างดุลยภาพทางอำนาจที่ริเริ่มจากสยามภายใต้การนำของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงดำรงตำแหน่งองค์รัชฎาธิปไตย

สาเหตุที่การเสด็จประพาสยุโรปทั้ง 2 ครั้งทวีความสำคัญนั้น นอกจากจะเนื่องด้วยเหตุผลที่ว่า การเสด็จประพาสดังกล่าวส่งผลทางรูปธรรมอย่างเห็นได้ชัดในมิติต่าง ๆ มูลเหตุเบื้องต้นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ มีหลักฐานร่วมสมัยที่อยู่ในรูปของการบันทึกเป็นจำนวนมากในการเสด็จประพาสยุโรปทั้ง 2 ครั้งนั้น บันทึกที่มีความสำคัญที่ถูกนำมาใช้อ้างในการศึกษาการเสด็จประพาสคือ พระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่อยู่ในรูปแบบของจดหมายถึงราชวงศ์ชั้นสูงฝ่ายในผู้ที่มีได้ตามเสด็จ

โดยเปรียบเทียบแล้ว พบว่าเป็นการยากที่จะหาหลักฐานร่วมสมัยฝ่ายไทยในการเสด็จประพาสครั้งแรกไปยังสิงคโปร์ และชวาในปี 1871 และรวมถึงการเสด็จไปยังปีนัง เมะละแหม่ง และอินเดียในปลายปีดังกล่าว นั้นเพื่อศึกษาความหมายที่ซ่อนอยู่ในการเสด็จประพาสดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่การเสด็จในครั้งแรกและครั้งที่สองนั้น น่าที่จะมีความสำคัญมาก เพราะการเข้าใจนัยของการเสด็จประพาสในครั้งนี้จะเป็นการสร้างความเข้าใจที่มีความสืบเนื่องกับนัยของการเสด็จประพาสในครั้งต่อ ๆ มา โดยเฉพาะการเสด็จประพาสยุโรป นอกจากนั้นแล้ว การเสด็จประพาสสิงคโปร์ และชวาในปี 1871 นี้ ยังนับเป็นครั้งแรกที่พระมหากษัตริย์แห่งสยามเสด็จออกนอกปริมณฑลของพระราชอำนาจของพระองค์เอง โดยการเสด็จออกนอกพระราชอาณาจักรดังกล่าวไม่ได้เป็นการจรจรโลงไว้ซึ่งพระราชอำนาจบรรทัดจักรพรรดิราช การเสด็จออกครั้งนี้จึงไม่ใช่เรื่องของการจาริกแสวงบุญ ไม่ใช่การทำศึกสงคราม หรือไม่ใช่การแสวงหาสัตว์หรือวัตถุบุญญาบารมีแห่งพระมหากษัตริย์พรดิ หากการเสด็จครั้งนี้เป็นไปเพื่อที่จะประกาศตัวตนแห่งสยามในฐานะประเทศเอกราชซึ่งทรงศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่ากับ

ประเทศมหาอำนาจตะวันตก สยามไม่ได้เป็นแค่เพียงหมากที่ถูกกำหนด หากสยามกำลังวางบทบาทของตนในฐานะผู้ร่วมกำหนดหมากเกมส์ในเวทีการเมืองระดับภูมิภาคแห่งนี้

ในการศึกษาการเสด็จประพาสครั้งนี้ เนื่องจากเอกสารไทยร่วมสมัยที่เกี่ยวกับการเสด็จครั้งนี้มีค่อนข้างจำกัด คือ จดหมายโต้ตอบระหว่างเจ้าพระยาพระคลังกับกงสุลไทยในสิงคโปร์ และระหว่างเจ้าพระยาพระคลังกับกงสุลฮอลันดาในกรุงเทพฯ ดังนั้นเองจึงนับว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่จะเติมเต็ม “องค์ความรู้” ที่ขาดหายไปในประวัติศาสตร์ไทย โดยการพยายามค้นหาและค้นคว้าเอกสารในภาษาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เอกสารของประเทศเจ้าภาพเพื่อที่จะนำมาเติมเต็มภาพดังกล่าว ทั้งเอกสารที่เป็นทางการ คือ จดหมายโต้ตอบระหว่างผู้ปกครองอาณานิคมดัตช์ อีสต์ อินเดีย และรัฐบาลที่กรุงเฮก รัฐบาลที่กรุงลอนดอนและผู้ครองเมืองสิงคโปร์ และเอกสารโต้ตอบและสั่งงานในพื้นที่อาณานิคม และเอกสารที่ไม่เป็นทางการ เช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จดหมายส่วนตัว และรวมถึงบทกวีร่วมสมัยในภาษาท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการเติมภาพให้กับสัญญาณของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ไทยแล้ว เอกสารดังกล่าวยังเอื้อประโยชน์ในการสะท้อนมุมมองและทัศนะของประเทศเจ้าภาพที่มีต่อการเสด็จเยือนของพระเจ้าแผ่นดินสยามในครั้งนี้ และโดยหลักแล้วยังได้หลักฐานดังกล่าวนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของมหาอำนาจตะวันตกที่มีต่อรัฐท้องถิ่น รวมไปถึงการเมืองภายในอาณานิคมอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบค้นนัยยะของการเสด็จประพาสสิงคโปร์ และชาวของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี 1871
2. เพื่อสืบค้นมุมมองและทัศนคติของประเทศเจ้าภาพทั้ง 2 ที่มีต่อการเสด็จเยือนครั้งนี้ และมุมมองของประเทศเจ้าภาพในฐานะที่เป็นเจ้าอาณานิคมต่อฐานะของสยามและต่อเจ้าเมืองพื้นเมืองในภูมิภาคนี้
3. เพื่อเติมเต็มสัญญาณของประวัติศาสตร์ไทยในช่วงหลังจากการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี 1868 จนถึงพระบรมราชาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครั้งที่ 2 ที่มีขึ้นในปี 1873 เนื่องจากขาดหลักฐานร่วมสมัยอื่น ๆ ในภาษาไทย

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

เป็นงานวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ที่มุ่งวิเคราะห์ตีความตัว “สาร” (Textual Analysis) ที่ให้ความหมายต่อความหลากหลายของ “มิติ” ของสาร ทั้งในรูปแบบ (Form) อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในลีลา (Style) ของการสื่อความที่แตกต่างกันในภาษา (Language) ต่าง ๆ ทั้งจากจดหมายโต้ตอบทางราชการ จดหมายโต้ตอบทางการทูต และจดหมายโต้ตอบส่วนบุคคล รวมถึง บันทึกสาธารณะ ข่าวในหนังสือพิมพ์ บทกวีนิพนธ์ร่วมสมัย ในบริบทและมุมมองจากของทั้ง 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเสด็จเยือนสิงคโปร์และชาวในครั้งนี้ ทั้ง ไทย อังกฤษ และดัตช์